

прав людини на період до 2020 року» [Електронний ресурс]. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248740679> (дата звернення: 26.10.2017).

8. Закон України «Про цивільне партнерство». Проект [Електронний ресурс]. URL: [http://t-o.org.ua/Новый%20проект%20\(1\).pdf](http://t-o.org.ua/Новый%20проект%20(1).pdf) (дата звернення: 26.10.2017).

9. Проект Закону України «Про сімейне партнерство» // Збірник матеріалів щодо запровадження реєстрованого партнерства в Україні. К.: Центр «Наш світ», 2016. С.25-27 [Електронний ресурс]. URL: http://gay.org.ua/publications/civil_partnership_propositions2016.pdf (дата звернення: 26.10.2017).

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Гудима Д.А.

Каменчук Ілона Андріївна

студентка I курсу

факультету міжнародно-правових відносин

Національного університету «Одеська юридична академія»

ЕТИКА Й ЕСТЕТИКА ДЕРЖАВИ

Оскільки генетичні програми не є основою для норм людської поведінки, то існують інші засади, які сприяють суспільному благу та культурно вироблені впродовж років. Вони називаються дозволами і заборонами. Звісно, що ці дозволи та заборони містять і свободу волі людини, і її світосприйняття, і, врешті, те, що людські стосунки відбуваються не на тлі біологічних дій та потреб, а беруть за основу культурно-історичні процеси та явища. Також колосальна маса штучних речей та засобів людської життєдіяльності (артефактів), форм соціальної організації життя (таких, як право, держава, управління та ін.) впливають на формування самої держави і суспільства [1, с. 56-58].

Етичні критерії є основою інститутів сучасної держави та її діяльності. Постійна потреба в якнайкращому осмисленні моральних підстав країни, її засобів, цілей і способів регулювання влади держави дає поштовх до розвитку політичної етики. Ще за часів Давньої Греції відомі філософи Арістотель і Платон відрізняли вчення про моральність від буденної свідомості людей, стихійно сформованої в результаті різноманітної та суперечливої життєвої практики людини в соціумі [2, с. 237].

Етика – філософська наука, об'єктом якої є мораль; поєднуючись з естетикою, утворює дві специфічні сфери явищ суспільного життя;

володіючи відносною самостійністю, вони тісно пов'язані один з одним, що виявляється у відносинах між людьми, у художніх поглядах, уявленнях людини (напр. соціальної групи, класу) [1, с. 89-90].

Етика влади являє собою дотримання владою норм моралі та моральності. У цьому контексті етика вивчає місце моралі в системі влади, взаємовідносин органів влади з громадськістю. Вона зайняла своє особливе місце як галузь знань, що з'ясовує установки і поведінку влади (належних осіб та органів), теоретично обґрунтовує важливість і необхідність моральної поведінки, разом з етичними принципами, нормами моралі, які у цивілізованому соціумі все частіше зумовлюють рішення і вчинки самих суб'єктів влади; покращує і доповнює їх взаємозв'язок з нормами права, створює нові відповідні рекомендації для владної практики [2, с. 141-150].

На даному тлі можна говорити про благодіяння і злодіяння влади, про наміри та цілі можновладців, про культуру, гуманістичні ідеї, відповідальність, совість, честь і разом з тим про зло, грубість, хамство, волюнтаризм, догматизм, фанатизм, аморальність, цинізм і егоїзм у вчинках осіб, що опинилися при владі.

По-перше, естетика влади – це виявлення у владній практиці найкращого, гідного, величного, особливо в часи, коли влада і її верхівка знаходяться на підйомі, виконують загальнокорисні речі для народу, що запам'ятовуються, піднесені та незвичайні справи у мирну пору і навіть стратегічно продуманий захист в період війни, відстоювання інтересів держави [2, с. 129-133].

По-друге, практично розкриває питання про сукупності знань на стику власне естетики і кратології, знань, що належать до осмислення проявів державного апарату в дії, направленою на естетичне сприйняття нормативних актів та акцій влади громадянами або підвладними [2, с. 135-137].

Проблема естетики існує здавна і завжди привертала до себе увагу, обговорювалася з різних точок зору, а сам термін запроваджений у 1735 році німецьким філософом А. Баумгартером для позначення «науки про чуттєве знання». Кант, Гегель та інші мислителі активно працювали у цій сфері. Не обійшли її і марксистські прибічники.

Естетика влади може виявлятися в різного роду урочистостях, святах, їх оформленні, піднесенні, у різноманітних ритуалах, символіці, атрибутиці, церемоніалі [3, с. 345-346].

Прикладом може слугувати державний прапор, герб, гімн, інаугурація президента, прийняття та оформлення нових законів, укладання договорів, проведення референдумів, тонкощах судового процесу тощо. Характерним для естетики влади є зведення оригінальних та величних архітектурних будівель.

Зрозуміло, що естетика влади не повинна зводитися тільки до зовнішнього ефекту. Ще в Київській Русі визнавався великий вплив ритуалів, атрибутів та символів тощо, вироблених на особистість, її настрій, психіку, ставлення до справи, на служіння державі та князю.

Естетичні ідеї нараховують на шляхах свого збагачення і розвитку велику кількість відомих імен, але у сфері науки про владу знаходили поки мало застосування. Це пояснюється тим, що тоді розробленої кратології не було. Тому проблематика обслуговування влади світом прекрасного вирішувалася за іншим відомством, в першу чергу в галузі мистецтва і літератури [5, с. 234-238].

Проблема естетики влади та держави набула свого різкого значення переважно у зв'язку з тоталітарними державами, позбавленими демократії; тому що насильницька гармонізація всіх сфер життя є основою таких країн, прагнення створити красиву видимість, естетизувати політику, здійснити театралізацію соціальної дійсності. Фактично тоталітарна держава оповита покривом естетики влади.

Країна в наш час прагне до естетичності у всіх формах свого шляху до досягнення гармонії з суспільством і індивідом, що безпосередньо пов'язано з діяльністю ЗМІ. Вони створюють іміджі політичним партіям, політичним діячам, інститутам державної влади за допомогою художніх форм і т.д. Іміджі – це ярлики, які складаються зі штучно представлених характеристик. Тому ЗМІ цілеспрямовано створюють естетику сучасної держави.

Отже, сучасна Україна може покращити суспільне життя, поставивши етику й естетику влади на новий, більш досконалий рівень, який зможе вивести нашу країну до європейського типу державності та відносин у суспільстві.

Список використаних джерел:

1. Навчальний посібник / В. Л. Петрушенко, І. М. Сурмай, Г. Ф. Карвацька, Л. І. Мазур, Ю. Г. Шадських. За ред. В. Л. Петрушенка. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2006. 252 с.
2. Эстетика: Словарь/Под общ. ред. А. А. Беляева и др. – М.: Политиздат, 1989.– 447 с.
3. Халипов В. Ф. Кратология как система наук про владу . – М.: Республика, 1999. – 303 с.
4. Фоли Д. Энциклопедия знаков и символов / Пер. с англ. М.: Вече: АСТ, 1997. 432 с.
5. Словарь по этике / Под ред. И. С. Кона. 4-е изд. М.: Политиз-1981. 430 с.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Рязанов М. Ю.